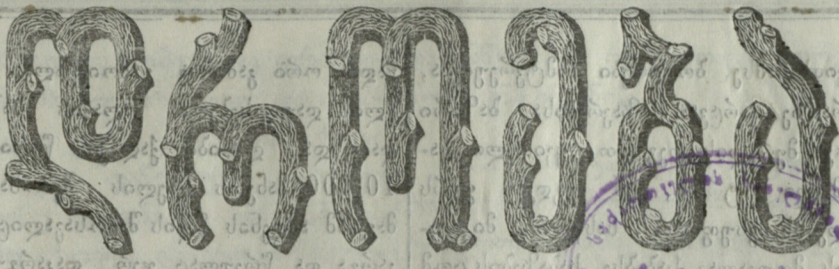

კამელონი

გოლოვინის პროსპექტზე თავ. მუხრან ბაგონის სახლში...
სკლას-მოწერა, მიიღება თბილისში...
მთელის წლის...
ექვსთა თვისა...

ფასი განსხვავებისა

სტრუქტურა რვა კამ. განცხადება მოქმედებს...
რუსულ და სხვა ენებზე...
თუ საჭიროება მოითხოვს, რედაქცია გაასწორებს...
და შეამოკლებს დასაბეჭდად გამოცხადებულ წერილებს...
დაუბეჭდველ წერილებს რედაქცია ვერ დაუბეჭდვს...

გამოდის ყოველ დღე ორ შაბათს გარდა...
ცალკე ნომერი «დროებისა» ღირს 5 კაპუიკო

მიიღება ხელის-მოწერა გასეთ

„დროებაზე“

პირველის აგვისტოდამ წლის დამლევამდე ფასი ოთხი მანათი.

სოფლის მასწავლებლებისათვის სამი მანათი.

«დროების» ნომრები თითო მუხრანდი იღებ, თბილისს გარდა:

ქუთაისში, ჭილაძის ძალაზიამი,

ბათუმში, ფეიქროვის თამბაქოს ძალაზიამი,

დუშეთში, ვაბო ბაშაროვთან.

გურში, სასოგადოების დეპოში, ალალო თუთაყვანს.

აქვე მიიღება ხელის-მოწერა.

სულგამები

(ქრდილოეთის საავტონომიო) 10 აგვისტოს.

პარიში. დღეს გაინსნა სესსია გენერალურ რჩევებისა.

ლონდონი. ლორდთა პალატამ უარ-ჰყო წინადადება შესახებ ცალ-

კე სამინისტროს დაფუძნებისა მოტლანდიის საქმეებისათვის.

პარლამენტი. ოპოზიციონერი ჩრდილო-გერმანიის გაზეთი უჩვენებს რა გაცხარებულ გამოლაშქრებას საფრანგეთის ჟურნალ-გაზეთებისას გერმანიის წინააღმდეგ, ამბობს, რომ საფრანგეთი ერთადერთი სახელმწიფოა, რომელიც ევროპის მშვიდობიანობას არყევს.

ლონდონი. ჭრანკუზებმა აიღეს განჭონგი და დაისაკუთრეს 150 ზარბაზანი და 50,000 დოლარი. ანამელები თავიანთ ქვეუნიშნულს ალაგებენ.

ახალი ამბავი.

ნიკრეთში მოხდა რამდენიმე შემთხვევა კაცის დაჭრისა ცულ-უბრალოზედ ქორწილებსა და დღეობებში. ამისათვის ზოგიერთა მოხუცებულებს ვანუზრახეთ სთხოვონ ქუთაისის ახლად დანიშნულს სამხედრო გუბერნატორს, რომელიც ახლადმინისტრატორების ჩეულებსამებრ თავის მაზრას სოფლიდამ-სოფლამდე უყლის, — ხალხს იარაღი აჰყაროს.

როდესაც სამტრედიასა და ბათუმს შუა რკინის გზის ლიანდაგი გაჰყვდა, ამ ლიანდაგს ზოგიერთა მამულის-პატრონების მიწაზედ უნდა გაეარნა. რკინის გზის კამპანიას ეს

მიწები, რასაკვირველია, უნდა შეეყრდნა და ამისათვის დანიშნა ორი კომისია, ერთი თვით მამულის-მეპატრონეთაგან, რომელშიაც დარბაისელი და ყველასგან პატივ-ცემული პირები ამოირჩიეს და მეორე რკინის გზის კამპანიისაგან. კამპანია დაპირებოდა პირველ კომისიას, თქვენს დაფასებას ფიც-ქვეშ დაგამტკიცებნებოთ. მამულის პატრონები თურმე არ აღიქმდნენ ნებას ლიანდაგის გეგმვისას, ეიღერ კამპანია გადაწყვეტილ ფასს არ დანიშნავდა თითო ქვეყანაზედ. მამულის მეპატრონეების უარი კამპანიას უსიამოვნოდ მიელო და სხვა ლონის-ძიებით მოენდომნა ამ მიწების ხელში მოგდება. კამპანიის წარმომადგენელთ თავიანთ საკუთარი საქმე სახელმწიფო საქმედ გავხადათ და დაეშინებინათ მამულის პატრონები, რადგან თქვენ მთავრობის წინააღმდეგ იქცევით, ესლა ჩვენ ვიტყვით! შეწინებულნი მემამულენი დათანხმებულან და კომისია შეუდგენიათ. ამ კომისიას გადაუწყვეტია სამართლიანი ფასი ქვეყანად 140 მან. (რადგან ამ ადგილებში მამული სულ დუქნის ადგილებათ და კარმიდამოთ იყიდება). კამპანიის კომისიას ეს ფასი გაუმესამედებია და 45 მან. დაუნიშნაეს. პირველ კომისიის წევრთ ეს ძალიანა სწყენიათ და მოუთხოვნიათ ფიც-ქვეშ კითხვა. კამპანია ამას აღარ ჩაღის თურმე და ამ ქამად ამ უსამართლო საქმეზედ უსიამოვნობა და აყალ-მაყალია საზოგადოებაში.

შორაპანში უცრად გარდაცვლილი მომრიგებელი მოსამართლე მრასტოვი დიდის პატივის-ცემით დაუმარხათ. საფლავზე წარმოუთქვამთ სიტყვა ბ. ლ. ლამბაშიძის, აზნაურს პლექსანდრე საყვარელიძეს და თვით გარდაცვალებულის მოხუცებულის მამას. უკანასკნელის გრძობით ნათქვამს სიტყვას მთელი საზოგადოება აუტირებია. ამბობენო, გვწერს კარეს-პონდები, რომ მრასტოვის ადგილზე დანიშნება ბ. შლოდიმერ ტერზიევი, ბაქოს მომრიგებელ-მოსამართლეს თანაშემწე, რომელსაც შორაპანის მახრის მცხოვრებნი კარგად იცნობენ და მოხარულნიც არიან მის დანიშნისათვისაო.

თბილისის ქალაქის რჩევისაგან ამორჩეულ სანიტარულ კომისიას შემდეგი გადაწყვეტია: გაიწვიოს ყველა უწმინდურების მიღები; წარედგინოს რჩევას წინადადება სოლოლაკში ფრანგების სასაფლაოს გაუქმებაზე და ქუჩის მართლ-მადიდებელთა სასაფლაოსთან გადატანაზე; ქალაქის გასუფთავება მიიღოს თითონ სანიტარულმა კომისიამ; — ამ კვირია უნდა გასუფთავდეს: მერა, რიყე, აფლაბარა, აბანოების უბანი, ხარფუხი და სეიდბათი; და მიენდოს კომისიის წევრს დოქტ. მლაფაცკის ხოლერის შესახებ სახალხო დარიგების შედგენა.

სანიტარულ კომისიის სხდომები ამას იქით იქნება ყოველ კვირა პარასკევობით (შაბაგაზია).

«დროების» ქელტონი, 13 აგვისტო.

ილილია ბაგაი.

მინდორში ბევრი ვაქენეთ ცხენები მე და ჩემმა თანამგზავრებმა. ღვილალე. სისხლი თავში ამივარდა. ბულმა სიჩქარით მიწყო ცემა. აღმართთან ურმებს დავეწიენით და ნაბიჯით გაყეთ უკან. ღაჩარდახებულ ურმებიდგან ყმაწვილი ქალები დედოფალსავით გამოიყურებოდნენ. შეუდუქით მთას, ახოვანის ტყით შემოსილს. ჩვენ მივდევდით ტყის ვიწრო ოღორთ-ხოლო გზას. ურმები ხან ჩაქვანებოდნენ საშინელ ფლატორებში და ხან ვაივავგლანით აცოცდებოდნენ კიცაბობებზედ. მზას მარცხნივ მოურბოდა კარგა მოდილო მდინარე აღმასის გვარად ბრწყინვალე ზვირთებით; ესეც გზის შესაფერად მიიხლავნ-მოიხლავნებოდა და ხან ჩუმად იყო, ხან მძლიერად ხმაურობდა. ჩამავალ მზის სხივები ცერად გამოიყურებოდნენ ხმირ ხეებში. ურმები მძიმედ ქრიალებდნენ. ცხენებმა თავი ჩაღუნეს და ზღაზუნით იწყეს ნაბიჯი. ირგვლივ სრული სიჩუმე იყო, მხოლოდ ხანდისხან მე-

ურმე ხმით ახლისებდა ვაქირებულ საქონელს. ტყის სერცემ კაცის სიამაყე დასთრგუნა. შებოლიეთ ყველანი იმის მზერად გადაიქცეთ. თკალი სტუბებოდა ბუნებით და გულმა დამშვიდებით იწყო ცემა. თკეში აიშალნენ სხვა-და-სხვა მოგონებანი, ერთი მეორეზედ ტკბილი და სანატრელი. მე მომაგონდა ეს გზა ამ ექვსის წლის წინად. მომაგონდა აქ ნახული კაცი, იმის მოციინარი, გულის ძარღვებამდინ გამგძირავი თვალები. სად არის ის? ნეტა იმას, ვინც იმასთან ახლოა და სტუბება იმის ცქერით. მკ, ესლა რომ აქ იყოს, ესლა რომ ის დაეინახო, ერთი წამითაც მაინც სულ დაეარღვედი ყველასფერს, რაც კი იმასთან მაშორებდა აქამომდე და ჩემს ექვსის წლის ტანჯვას ერთ სიტყვაში გაუხევედი და თაიგულად მივართმედი, ვფიქრობდი მე. იქნება იმას არც კი მიელო, მაგრამ განა შეიძლება კაცმა იმ საჩუქარზედ უარი სთქვას, რაც შეადგენს იმედს, სიხარულს, ოცნებას, თავყვანის საცემ ღეთებას და სიცოცხლის ძარღვს მეორე კაცისას? არა, ამ გვარ საჩუქარს ისეთი ძალია აქვს,

რომ უნებურად გზას გაიკვლევს იმ უკვდავების კუთხესთან, რომელსაც გულს ეძახიან და გამოიხმობს სიბოზს მაინც, თუ თანაგრძობას არა. ბუნება თან-და-თან მშვენიერდებოდა. სოი დაიძრა. ახოვანი ხის წვერები ნელა ირხეოდნენ და თავიანთის შრიალით რალაც ჰარმონიულ კონცერტს ადგენდნენ. ღიდ მდინარეს თითქმის ყოველ ნაბიჯზე ემატებოდნენ პატარ-პატარა ტყის ნაკადულები, რომელნიც საშინელის ღრიანცვლით გადმოჰქუბდნენ პიტლო კლდეზედ და სიჩქარის დუღილით უერთდებოდნენ თავიანთ დობილს. ამ ნაკადულებზედ აქა-იქ პატარა ხის წისქვილები იყვნენ გადაკუნტულნი და იმათ კარებიდგან მთიულის დედაკაცები გაოცებით გვიყურებდნენ. მზე ჩავიდა. ტყემ რალაც საიდუმლო შეხედულობა მიიღო. ჩემი გული იქამდნ საესე იყო სიმშვენიერით და იმ სურვილით, რომ ჩემი სატრფო მეწახა, რომ ჰალიუტინაციამდე მივალწიე: ხანდისხან თითქო იმის ხმა მესმოდა, თითქო ტყის სიერცემში იმის მოციინარ თვალებს ვხედავდი. — მხ, ნეტა მანქანება შესაძლებელი ყოფი-

ლიყო, რომ იმის ძალით ის აქ გაჩნდეს. ამ სურვილმა გულს მუხრუჭი მომიჭირა, თვალებიდგან ცეცხლები წამომცივიდა და პირიდგან უნებლიეთ კენესა წამომსქდა. — ნელა, ლეენ, თორე გზა საშიშია, ცხენი არ წამოგექცეს. — ღავილამდება, თუ არ გავეშურეთ. მს რამდენიმე სიტყვა მომესმა შორიდგან. ბული სრულიად შეჩერდა. სუნთქვა მიწყდა და სისხლი მთლად თავში ამივარდა. ცხენზე წაუტარტმანდი და თავი ძლივლა შევიმარგე. მკრის წამის შემდეგ გვერთ გამიარა იმან, ვინც შეადგენდა ჩემს ნეტარებას, ჩემის უსამზღვრო სიყვარულის ტალკვესს. იმან შემომხედა, ღიმილით თავი დამიკრა და ცხენი გააჩქარა. მე მინდოდა ხმა ამომელო, მეკითხა, — თუ საიდგან მომეეღინა, მაგრამ სიმუნჯემ დამიპყრო. ის როგორც ოცნება ისე მომეღანდა და ოცნებასავითე ხელიდგან გამიჭრა. ხშირი ბინდი იყო, როცა ეკლეისის გალავანს მივადექით. მთელი არე-მარე ბოლს ეჭირა. აქა-იქ ტყეში დიდრონი ცეცხლები ენთო. შო-

სამს აგვისტოს, დილის რვა საათზედ, აელაბრის ხიდებს შუა მეტრების ცინის კლიდამ ჩამოწოლილი დიდი ქვა 70 ფუთი სიმძიმე და ქუჩა დაუბანდებია. ეს კლდე თურმე ირლევია და თუ ეხლო უბედურება არ მოხდა, შეიძლება კვლავ როდისმე ადამიანებიც დაიტანოს (ემ მაკი).

სახელმწიფო ქონებათა სამინისტროს განუზრახავს ძავეკისაში იმისთანა სკოლის დაფუძნება, სადაც შევირდები რძის მოხმარებას და ყველისა და ერბოს წარმოებას ისწავლიან («Моск. Вид.»).

სამხედრო უწყებაში ლაპარაკია თურმე აღძრული, რომ სამის წლის ვადით მოემატოს პარკოვანის ფული იმ შტაბ-და რებრ-აჭიკრებს და ვილიოს მეტი ხორცი და ვოდაც იმსა-ლდათებს, რომელნიც შარსისა და ბათუმის მაზრაში სდგანან (თმდო).

«დროების» კორექციონი.

დროის, 9 აგვისტოს. ამ თვის 15-ში შესრულდება სრული შვიდი წელიწადი, რაც ქ. გორში თვით-მმართველობა დაარსდა და ქალაქის თავად ბმანდუბა ი. ვლიმარხოვა. მოგვცათ ღეთის წყალობა ჩვენ გვიხაროდა თვით-მმართველობის შემოღება! ვფიქრობდით, რომ მომხმობა უწყსობა, სათლიობა, ქათამას-აღება, მეკობრეობით სჯიმის განკვევა, ნათესაური ძალა, და ქალაქის ველეუვა, რაც სუფუჯა დეპუტატების სეკში. ეს სინაწული და კეთილი მოლოდინი გარგად ვერ აგვისდა. თუმც თვით-მმართველობა გვაქვს, მაგრამ ქალაქი ვი ოსრად გვინა, დაგინა ქუჩები ქუჩაში არსიტექტორმა ბარბაკემ უწოდა მასწორა შესობებით, გინა ქალაქი უსუფთაოდ.

ისმოდა საქონლის და ცხვირის ბლაცილი, ცხენებს ხიხინი, ხალხის ხმაურობა, შორიდგან ზურნის საარი. შევიდით შიგ გალავანში. აქ სულ სხვა სურათი წარმოუდგა ჩემს თვალს. ბალავანის კედელთან ხალიჩები გაშლილი ზედ მრავალის მუთაქებით, და მუთაქებზედ ქალი და კაცი კეკლუცად წამოგორებულნი. ნახის ქალის სიმღერის ხმა და ფართო მუქანით შემოსილ ეზოში მოჩუბაუხე წყაროს დუღუნი ბანს აძლიეღენ ერთმანეთს. შუაში დიდი, გაბრწყინებული ეკლესია, რომელსაც მრავალი მლოცავი უფლიდა გარს; ზოგი ფეხ-შიშველი, ზოგი მუხლის თაით, ზოგი მხურვალე მდულარით. ეკლესიიდან გამოსიდა გალობის ხმა, სამთელსაკმლის სუნი და ყოველთავე ეს იყო განათებული თბუთმეტის დღის ბადრი მთვარით.

მეც ხალიჩაზედ გადმიწვიეს, დაღლილი მუხლები უნებურათ გაიჭამენ. მოსამსახურემ მალე ჩამოატარა ფოდნისით ჩაი. ჩემი თვალი სულ რაღასაც ეძებდა, ვერ კიდევ დარწმუნებული არ ვიყავ, რომ ის მოჩვენება არ იყო და გზაზე ნამდვი-

ნაგვით სწამე, ბოგირები ჩამტრეულია, ბორანსე ცარცვა მგზავრებისა, ბანარი სავსეა მუალის თევზით, ყუითელი დასაშული ვიტრით; ვინ უგდებს ყურს ბაულების უსუფთაო სასწორს, მიკიტების მოუკლავ ქაბებსე საბასების ცომ ზურსა! ყველა რომ მოითმინოს კაცმა, უკმელობას ვერ მოითმენს.—ორი-ათასსუთას კომლამდინ სალსა გორში და ამ კვირბა სისსლი არ გამოსდენას საქონელს და უსორცოდ არის სალსი, მერე ამასთანა საქონლით მდიდარ თეში.

ქალაქის სმოსნებს მამინ ნასავთ მოუირალეს, როცა ან თავიანთი ისტუქსა, ან ვისიე არსევის დრო არის. მასუგნ ქალაქი რომ წყალმა წაიღოს, არას დასდევს. თუ წინა ქალაქის თავი მთავრობის მხრით იყო გამოგზავნილი, ახლა ზომ ჩენი არსეულია, მამინ თუ არ შეგეპლო, ესლას სომ შეგეიძლიან მას წინააღმდეგ სმის ამოღება. ზამთარი გარს გვადგია და დრო არ არის სესაფელაოს გზა გაკუოდეს, სადაც 300 მანეთის მეტი არ უნდა უგზოობით მიცვალებული ტალასში რჩება; მოწამა თვით ქალაქის თავი, რომ მიცვალებული გრიგოლ გულიშამბაროვი სასაფლაოზედ ძღაეს ზვიტანთ გაუვლი ტალასის გამო. არ არის დრო გაუკუთონ ყასებს დასავლავი ადგილი, რომ ქუჩებში არ ატევაბდენ საქონელს? ამას 600 მანეთი ეუოფა და ეს სარჯი ისე იმთვანე აიღონ. არ არის დრო, რომ არსიტექტორს ყური უგდონ და არ დაგრესანონ ქუჩები? მამ რად ამლყას ქალაქი წელიწადში ოთხმოც თუიან ჯამაგინს? არ არის დრო, რომ ვისაც სუკუოქო მამულება უჭირამს ქალაქისა, მოსთხოვონ ეს მამულები? არ არის დრო, რომ ძველი დაწინილი ფული სასლების დაფასებისა ზგრიფოს? არ არის დრო რომ ადამის დროს დაგუბულ და დაღორთონდრობულ ქუჩებს გასაღება ეღისოს? ვინ არის ზატრონი, რომ ქქია წელი-

ლათ დაინახე. დიდინის ძებნის შემდეგ თვალი მოეკარ ლევანს ეკლესიასთან ქვაზედ მჯდომარეს, ისიც სტკებოდა ამ სურათით. ჩემის თვალის მაგნიტი იმან მალე იგრძნო, ჩვენკენ მოიხედა და საჩქაროდ ფეხზე წამოდგა. მთვარემ განათა იმის წამოსადეგი ტანი, მშვენიერი სიცოცხლის ეშხით მოკმაზული პირისახე და ჩემი მომზიბლოვი მოცინარო თვალები, თითქო ჩემ ჯიბრზე, ის ნელა, აუჩქარებლოვ, წამოვიდა ჩემსკენ. თავად ჩამომართვა ხელი და წყნარად დაეშვა ხალიჩაზედ ჩემს გვერდით. ძარვა ხანი ჩემად ვიყავით, შემდეგ ლაპარაკს მოვეყეთ და ჩენი ბასი დაუბოლოვებელი შეიქმნა. ჩვენ თითქო ექაშებოდრთ ერთმანეთს მკვერმეტყველობაში, გონების ძლამი და სიტყვის მოგებაში. მანამაშე ალავი არ უტელია. ლაპარაკში ღვიწროს რიგინათ ესვამთ და ღვინის წყალობით ლაპარაკს უფრო ვუმბტებდით. სიმღერამ, დუღუქმა ვანშამს შემდეგ უფრო და უფრო წკრივლი იწყო. პატარა ხანს შევდეგ ლეკურები გაცხარდა. სიცოცხლე ამ მშვენიერის ბუნების დახმარებით

წადა ორი გამოსა გამოიგვალა, ოცი წლის დაუფასებელი ქალაქის სასლები დაფასდა, ღარიბი ქალაქი წელიწადში 10,000 მანეთს მოკლის შემოსავლას, მაგრამ ამდენას წლის შემოსავლიც დაიკარგა და წრეულაც ჯერ დაკარგულია. თუ ქალაქის მმართველნი ქალაქის ზატრონები არიან, უზატრონონ თუ არა და იმდენი მანაც ისეინიდისან, რომ სული აიღონ ამ საქმეზედ, რომელსაც ვერ ასრულებენ და რომელიც მათი საქმე არა უოფილა.

რუსეთი

— ჩინანსთა მინისტრის წინადადებით ხელმწიფე იმპერატორს გადაუწყვეტია, რომ გლახთა საადგილ-მამულო ბანკებს შეუძლიანთ სესხად მისცენ ფული 1) რამდენსამე სოფლის საზოგადოებას საერთოდ მამულის ყიდვისათვის, თუ ეს საზოგადოებანი განაჩენის ძალით ერთმანერთს თავედებად დაუდებიან ვალზე ფულის შეტანაში და 2) ცალკე საზოგადოებასაც, რომელიც სრულ სოფლის საზოგადოებას არ შეადგენს, თუ კი ამ საზოგადოების მეოჯახენი ორი მესამედის ხმის უმეტესობით დაადგენენ განაჩენს საერთოდ მამულის ყიდვებზე.

— «მოსკოვის უწყებების» სიტყვით შარბიმოც მალე უნდა გაიხსნას საადგილ-მამულო ბანკი და ამ ბანკმა სესხი უნდა უმეტესად იმ თათრებზე გასცეს, რომელნიც უფრო უმამულონი არიან.

— სამხრეთ რუსეთში თურმე ბევრი პურის ვაჭრები დადიან იწგლისი-დამ და დიდ-ძალს პურსაც ყიდულობენ. ამ ვაჭრებს, რასაკვირველია,

უმალღეს დუღილამდინ ავიდა. ჩვენ სულ ვისხედით ერთ ალაგას და ამ მოჩარობის ძალით ვთვრებოდით. მე ჩაჩემდი და მარტო სმენად ვიჭეც. ჩემი ყოველი ძარღვი, ყოველი სახსარი ელექტრონის ძაფებთ იქცა და იმის ძარღვებთან იყო გატანილი. იაიც სდუმდა და უთუოდ ჩემებრივ ისიც კმაყოფილი იყო, რომ ამ მდუმარებს არ არღვევდა.

მეორე დღე ღამისთვისა ისევე ისე ბაასში, სიახლოვეში და მოძრაობაში გავატარეთ. სადილის შემდეგ მე და იმას ერთ მუთაქზედ გვებჯინა მკლავები. მიღაც ყმაწვილი ქალი იადონის ხმით სიყვარულს ქებას უცმედა. მთელ სიცოცხლეს მიეცემდი ამ მუთაქის ოლოში, მაგრამ მომეტებული აქ ჩემი ჯდომა შეუძლებელი შეიქმნა. სიახლოვე ტანჯვით გადამექცა, სული მიგუბდა, იმისი თვალები ცეცხლს მიკიდებდენ. ჩემი თავი ძლიერს დაეძლიე, უცებ წამოვბტი და წავედი. საღამო ხანი იყო. წავედი უგზოთ, უაზროდ, გატაცებული მხოლოდ ჩემის ფიქრებით. ბუკრი ვიარე, თუ ცოტა, არ შემინიშნავს. ბილიკმა ერთ ნანგრევთან მიმიყვანა,

რუსეთის პურის სიიფე მოიყვანდა ამოდენა მანძილზედ.

— მთავრობას გადაუწყვეტია განსნა სხვა-და-სხვა გუბერნიებში დაბალსამეურნო სასწავლებლებისა. ამ სასწავლებლებში მიიღებიან გლეხის შვილები 14 წლიდან 19 წლამდე. სწავლა გაგძელდება სამი წელიწადი და ამ ხნის განმავლობაში შეგირდებს ექნებათ სახელმწიფოდ სადგური, სმა-ქამა და ჩაცმა-დახურვა. ამ სასწავლებლებში კურს-გათავებულებს მიეცემთ სამხედრო გადასახადის შელავთი მესამე რიგისა. მასწავლებლებს ჯამაგირი ექნებათ 500 მან. და სრული სახელმწიფო ხარჯი. ამ თანამდებობაზედ რიგინ პირების მისაზიდვად დანიშნის უმაღლე მიეცემთ მესამედი წლის ჯამაგირისა და ეს ჯამაგირის ანგარიშში არ ჩაეთვლება.

— რუსეთში დიდი-ხანია რაც აღძრულია ბაასი იმის თაობაზედ, რომელი მიწის მფლობელობა უფრო საიმედოა, სათემო, თუ კერძო. ამ მიძიმე საგნის გამოსაკვლევედ სახელმწიფო ქონებათა სამინისტრო თურმე ცნობებს აგროვებს, რომ მთავრობამ გარდაწყვეტილი შეხედულობა იქამოიოს.

— შაქარი ამ ბოლოს დროს ცალკე იმიტომ გაძვირდა, რომ მოწოპოლისტებმა ჩაიგდეს ხელში იმით ვაჭრობა, ცალკე იმიტომ, რომ შაქრის ჭარხალი დიდი-ხანია კარგი აღარ მოსულა. მსლა ბელგის კაპიტალისტებს შეუდგენიათ კამპანია სამხრეთ რუსეთში ნესვის ბოსტნების გასაჩენად და ამ ნაყოფისაგან შაქრის გამოსადეგად. თურმე ნესვის შაქარი კარგის ღირსებისაც არის და ბევრიც გა-

კედელზედ აეცოცდი და მალლობიდგან დაიწყე ცქერა. მაგრამ ჩემი ჩინი დახმული იყო, მე ვერ ვხედავდი ბუნებას, მე არ მესმოდა იმის მშვენიერება. ჩემის გულის გრძნობები სრულიად აბნელებდენ სხვა ყოველ გრძნობას. ლმერთო, შემადლებინე დაეძლიო ჩემი თავი არ დამძლიოს გრძნობაში!

მქვის წელიწადი თავყანს ვცემდი მე ლევანს. მთელი ექვსი წელიწადი ჩემი თვალი განუშორებლივ თვალს ადევნებდა იმის ცხოვრებას. პურს ვუგდებდა იმის ყოველ სიტყვას, ყოველს იმის ნაბიჯს საზოგადო ასპარეზზედ და მხოლოდ საზოგადო ასპარეზზედ. ძერძო ცხოვრება ლევანისა მე არა მინდოდა შემეტყო. მე იმას ვიცნობდი მხოლოდ როგორც საუკეთესო შვილს ჩემის ქვეყნისას, როგორც სიმშვენიერეს ჩემის ხალხისას. ის დღემდის გმირი იყო მხოლოდ ჩემის ოცნებისა, მე იმითი ეტკებოდრი შორიდგან და არცერთის მოძრაობით არ მიგრძობინებია იმისთვის ჩემი აღტაცება იმისადმი. მაგრამ დღეს სიახლოვემ შეუძლო მყო დამძლიო ჩემი თავი და

მოდის. ხსენებულ კამპანიის წარმო-
მადგენელი ტონე კიდევ მისულა
ხარკოვში საბოსტნე ალაგების ასარ-
ჩევად.

უხსოვარი

— ტუმცა ზლადსტანმა გამოაცხადა,
რომ მადაგასკარზედ არაფერი
არა მომხდარა-რა ინგლისელების წი-
ნაღმდევად, მაგრამ, როგორც უკა-
ნისკნელ ტელეგრაფებიდანა სჩანს,
ჭრანტუზებს რამდენიმე ინგლისის
ქვეშევრდომი კიდევ დაჭერილი ჰყო-
ლიათ მადაგასკარის ქალაქს ტამატა-
ვაში; სეკრეტარი კი კონსტანტინისა გა-
უნთავისუფლებიათ.

— აგრამილამ სწორენ ერთს ვენ-
გრიულ გაზეთს, რომ ხორვატებისაგან
ვენგრიულ ზედწარწერების ჩამოგ-
ლეჯა მხოლოდ საბაბი იყო და მი-
ზეზი არეულობისა ვენგრიელების სი-
ძულილი უნდა იყოსო. არეულობა
პირველში კარგად შესამჩნევი იყო
და თუ ჯარები არ მოსულიყვნენ ძა-
ლიან გაძლიერდებოდაო. მალაც კი-
დევ ნიშნებია მომავალში არეულო-
ბისა და ამის გამოისობით ჟანდარ-
მებმა და გუსრებმა ამ ქალაქში თავი
მოიყარესო.

— საფრანგეთის წაბადვით ბერმა-
ნიაც ჰგზავნის მკვიპტეში სწავლულ-
თა ექსპედიციას ხოლგრის გამოსაკე-
ლევად.

— ჩინეთის მთავრობას განცხადე-
ბები დაურიდებია ამერიკის იმ ქალა-
ქებში, სადაც ჩინელებმა ბინა მოიკი-
დეს და ამ განცხადებებით თავის ქვე-
შევრდომებს ჯარში ჩასაწერად მი-
იწვიეს. იმ ჩინელებს უფრო მეტს

ფასს ჰპირდება, რომელთაც ევროპიე-
ლებთან მისვლა-მოსვლით და აღებ-
მიცემობით ესენი გაუცვნიათ. დიდი
ჯილდო აქვს დანიშნული აგრეთვე
იმას, ვინც რამდენსამე ათს ან ასს
კაცს მოაგროვებს და ერთად წარუდ-
გენს ჩინეთის მთავრობას.

— აქამდის სხვა-და-სხვა გამოფე-
ნებს ხმელეთზედ მართაუდენ; ესლა
ინგლისელებს მოუნდომნათ ინგლი-
სის საქონლის გემებზე გამოფენა და
ამ გემების ტარება სხვა-და-სხვა უცხო
ქვეყნების ნავთ-საყუდლებში. ამის-
თვის მართავენ თურმე ცეცხლის გე-
მებს, რომლებზედაც საუკეთესო ფირ-
მები დააწყობენ თავიანთ ნაწარმოებ
საქონელს უცხო ხალხისათვის საჩე-
ნებლად. თითონ გემებზედ არაფერი
გაიყიდება, მხოლოდ სხვა-და-სხვა
ფირმის წარმომადგენელი დაურადგე-
ბენ ხალხს ფირმის აღრესებს და შე-
კვეთილს მიიღებენ. მხლა ამ გან-
ზრახვით ინგლისში თურმე რამდენი-
მე ცეცხლის გემი მზადდება და აღ-
გილები ამ გემებზედ სულ ერთიანად
წინდაწინვე დაქირავებულია, რასა-
კერივლია, დიდს ფასით. ეს გემები
რუსეთის ნავთ-საყუდლებშიაც იე-
ილიან, მაგ. პორნუტაში, პეტერ-
ბურღში და მდესაში.

— ავსტრიის ხალხნი თითო-თითო
გამოდიან ნემეცებისა და მადარების
მთარელობიდან და თვით-მმართვე-
ლობას იძენენ. მხლა ჯერი მიმდგა-
რა სლოვენებზედ, რომელთაც 12
ავვისტოს მოახდინეს სლოვანიების
კავშირის კრება. ჯერ ილაპარაკეს
თავის ხალხის ბედ-ილაღზე სლოვენ-
მა დეპუტატებმა; მასუკან გასინჯეს
წერილი გრაფ ტაფესთან, რომელ-
შიაცა სთხოვენ, რომ სახელმწიფო
სამსახურში სლოვენების აღვილ-მა-
მულში იმისთანები იყვნენ ხოლმე

ჩინე, რომ ის მთლათ საშინელის
ღრუბლებით იყო მოფენილი. მახ-
შირდა ელვა—ჰქეა. ამოვარდა საში-
ნელი ქარიშხალი და ეს უდაბური
მთა, უცნაურ ვეშაბათ გადაიქცა.
ტყემ ენა ამოიღვა. შოველ მხრივ
საშინელი გრიალი მოდიოდა, მტერე-
ვა. ლაწუნის დიდროვანი ხეები ქარის-
გან თითქმის დედამიწას ეკრობოდ-
ნენ. მე ცოტა არ იყოს შევკრთა.
ლევანი მალე დაშეწია.—ბატონო,
წყნარათ მითხრა იმან, რა დაგემარ-
თათ? სად გარბინართ? ხომ ხედავთ
რამოდენა წინწყობებს ისერის, ამ
წამში საშინლათ გააედარდება და
ჩვენ ბინაზედ ძლიერ შორსა ვართ.
მაქცევა შეუძლებელია. ხეები წაგ-
ესილენ სადმე და სჯობს აქ მთის
წისქვილში შევეფარნეთ სადმე, მანამ
გადაიდებს. წვიმამ კოკურათ დაუშვა.
ჩვენ გავეშურენით მახლობელ წის-
ქვილთან. ქარებში გაჩერდით და
ესტკებოდით ტყის მდინდურის მღელ-
ვარებით. წამოვიდა საშინელი სეტ-
ყვა. მარიშხალმა იმატა. მღელა—ჰქე-
ვამ საშინელებამდე მიახწია. პაწია
მუშტის ტოლა წისქვილი გაცივებუ-
ლივით ცახცახებდა. ხეები მოდიდ-

დანიშნულნი, რომელთაც სლოვე-
ნური ენა იცინაო.

— მთი იტალიელი გაზეთი ამ-
ბობს, რომ იმწმში ორის იმპერატო-
რის ერთმანერთის ნახვა ავსტრო-გერ-
მანიის კავშირის გამტკიცებას მოას-
წავებსო, და რაკი ეს კავშირი ქაბ-
რაკია ევროპის პოლიტიკისა, ამ
პოლიტიკას დიდი ცელილება არა
მიეცემა-რაო. ეს გაზეთი ევრას
ამბობს იმაზედ, მართლა რუსეთ-
მაც მოინდომა ავსტრო-გერმანიასთან
კავშირის შეკერა, თუ არა. მართალია
რუსეთსა და გერმანიას შორის და-
მოკიდებულება გაუმჯობესდა, მაგრამ
ავსტრიასა და რუსეთზე ესევე არ
ითქმისო. მას შემდეგ, რაც ავსტრია
ბისმარკის პოლიტიკას გაჰყვა აღმო-
საყვითის შესახებ, იმის ინტერესები და
რუსეთისა და შორიშორდენო. თუ რუ-
სეთი ამ ორს ნემეცების სახელმწი-
ფოს დაუახლოვდება, უნდა ავსტრიას
თავისუფლება მისცეს, რომ იმან აღ-
მოსაყვითისკენ თავისუფლად ფრთე-
ბი გაშალოსო.

— მენის გაზეთები მოგვითხრობენ
იმ არეულობაზედ, რომელიც 29 იე-
ლისს მოხდა მენაში. არეულობა სა-
ლამოს რვა საათზედ დაიწყო. პოლი-
ცია ამბობს, რომ ეს სულ სოციალ-
დემოკრატიულის პარტიის ბრალია.
საბაბი კი ის იყო, რომ მუშებს ყრი-
ლობები აეკრძალათ და იმათ საყვა-
რელ გაზეთებს კონჭისკაცია უყვეს.
აშკარაა, რომ მოთავეთაგან ეს
არეულობა წინაღვე განზრახული და
მოფარებული იყო. წინა დღით
ერთს სასტუმროში მეორე დღის
არეულობაზედ ლაპარაკობდენ. ხმებ-
მა პოლიციამდე მიალწია და მეორე
დღეს დილიდამვე პოლიციის ყარაუ-
ლები კაზარმაში უნდა დარჩენი-
ლიყვნენ. პოლიციის გამგეობის ეზო

დენ და უშველებელ ზვირთებს მოა-
გორებდენ. მთლათ დაბნელდა და ამ
წყვდიადს ხშირი ელვა სატანის სამ-
ფლობელოს აგვანებდა. შოველ-სხე-
რი თრთოდა, ღრიალებდა და ყო-
ველისფერს ჯოჯოხეთის სახე ელვა.

— რათ კანკალებთ? მკითხა იმან.
ბეშინიანთ თუ?

— მკმინიან იქ, სადაც თქვენა
ხართ? არა, მთლად ჯოჯოხეთიც რომ
გაჩნდეს აქ, ჩემს გვერთით, დღეს,
ისიც ვერ შეაშინებს ჩემ გულს, რად-
გან...

მაშ დასუფლით? ხმის კანკალით
მიბასუხა იმან.

— მგონია, მაგრამ რა უშავს. წვი-
მა მალე გადაივლის.

— შეიძლება ჩემი ჰალტო გაიზი-
აროთ? ცალი კალთა თავის ჰალტო-
სი მე წამამაშურა. მე მართლა ვკანკა-
ლებდი და უნებლიეთ ჰალტოს კალ-
თა მოვიწიე და ისე ახლო ვიდექით
ერთმანეთთან, რომ ერთმანეთის გუ-
ლის ცემას ვგრძობდით.

— ბათბი მლო, მითხრა იმან ტკი-
ლათ, ძალიან ჩუმის ხმით, თითქოს

და სახლი პოლიციელებით იყო საფ-
სე. ღღემ მშვიდობიანად ჩაიარა;
მაგრამ სალამოთი რუს-ნახევარზე მე-
იდანზე მუშებმა ჯგუფ-ჯგუფად თავი
მოიყარეს. რვა საათამდის 1000-მდე
სული მოგროვდა. რვა საათმა რომ
დაჰკრა, ხალხი დაიძრა. შევლანი ჩუ-
მად მიდიოდენ და წინამძღვარი არა
სჩანდა. პოლიციის სახლს რომ მიუ-
ახლოვდენ, საშინელი სიჩუმე ჩამო-
ვარდა. მალაცამ ნიშანი მისცა, ხალ-
ხი შეიკრა, და აუარებელ ქვების
სროლა დაუწყეს ამ სახლს ფან-
ჯრებიდან, თუ კარებიდან. იქვე
აფთიქას და თამბაკოს მაღაზიას
ფანჯრები ამოუშტურეს. ეს ამბავი
რამდენსამე ხანს გაგრძელდა. ამ
დროს გამოჩნდა ცხენიანი პატრული.
მწედრები ხალხში ცხენებით შეცვიფ-
დენ. მოისმა საშინელი ხმაურობა და
რამდენიმე კაცი დაეცა. მუშები გაი-
მართნენ და პოლიციის სახლისაკენ
წაივინდნენ იერიშით ასაღებად. ამ დროს
ამ სახლის კარებები გაიღო, ეზო-
დამ 1500 ყარაული გამოვიდა და
ხმალო-ამოღებულნი ხალხში გაერია. პო-
ლიციელები სცემდენ ყველას, ვისაც
მოასწრობდენ. პატარახანს უკან სხვა-
და-სხვა მხრიდან გამოჩნდა კიდევ ჯა-
რია. მუშები გაიქცნენ. რომ მიეწე-
ვოდენ, ასტყდებოდა ხოლმე ჩხუბი
და ორი დესიატნიკი ძალზედაც და-
იჭრა. ღამის ცხრა საათზედ ოცი დუ-
ქრილი მაინც იყო, მაგრამ ყველას
დაჭრილობა მაუბუქია. 50-მდე კაცი
დაიჭირეს. თითქმის ყველას თან ქვე-
ბით საესე პარკი ჰქონდა.

— ამას წინად ჩვენს გაზეთში იყო
ნათქვამი, რომ ალხას-ლორენში არ
მისცეს ნება ერთს პირს ჭრანტუზულ
გაზეთის «მეცის» გამოცემისაო. აი
ამის შესახებ რა წერილი მიუწერია
ჭრანტუზულად ალხას-ლორენის
მმართველის მარშალის მანტიჭელი-

ეშინოდა, რომ სხვას არავის გაეგო-
ნა ეს სიტყვები.

— მლო? თქვენ რა იცით, რომ
მე ვერე შეძახიან? გაგვირდი მე.

— მაგიგონია, თუ გულმა მიიხრა,
არ ვიცი, მაგრამ ეს სახელი ძლიერ
ტკილია ჩემის ყურისათვის. ამ სიტ-
ყვების სიტკობის ნექტარმა მთლათ
დააღუმა ჩემი არსება. მე ხელების
მტერევით კვდელს მივენდე და ძლი-
ვას წამოეთქვი.

— ლევან... რას ამბობთ? წაფი-
დეთ... თქვენის ლეთის გულისათვის.
ამ დროს ჩვენა მახლობლად ასის
წლის მუხას მეხმა გაუარა და მე
უგონათ ლევანის გულზედ დავეშვი.

აედარმა გადაიარა. მარი ჩავარდა.
მთვარემ გამოაწათა და მუქით აავსო
დამშვიდებელი, წყნარი და აედრი-

საგან გამშენიერებული ბუნება.
— მლო, ორი მოისმა შორიდგან
ჩვენის მაძებრების კიჟინა. სადა ხართ?
სადა? მაისმოდა გაგრძელებული მა-
თი ძახილი და ტყის სიერცე ბანს
აძლიედა.

სათვის «მეცის» გამოცემის მსურველს, მეცის დეტალურად ანუ უფრო ადვილად აღწერა და განმარტება დასაძინებელი:

ბატონო მარშალი!
«მეცის» არ გაგონათ და სულით გაამარტოეთ; ეს დასტურებს უმატებს მას.

ვიდრე სულს მოაწოდებთ, თუ გეფიქრებთ, დაწინაურდებით, რომ თქვენ ბატონო-მოქალაქე თქვენს დეტალურად აღწერა და განმარტება დასაძინებელი, რადგან განსახილველ თქვენს ნებას გასაღებთ ისმართ ეს ძალა მსოფლიო მშობის, როცა სასოგადო მშვიდობიანობა საშინაოდ მდგომარეობაშია.

როგორ დაარწმუნებს სასოგადო მშვიდობიანობას ჯერად არ-დაზარებულად გაზრდით მე-დამართებს საიდუმლოდ არ-გინდო, მაგრამ 40 მილიონის უშინაობებს, რომელნიც შეიარაღებულნი და ათასის წახანსებით დაფარულნი არიან, გასუთი ჯერ შეარყვას!

«თუ ამის მიუხედავად, მაინც შიშის სადმე, ვიმეორებ, ბატონო მარშალი, ეს დიდი ღირსება «მეცისათვის» თქვენს მოწოდებას დასაძინებელს ვიღებთ, რომელთაც სამსლავრს გარეთთან ვართ-ბები აქვთ შეკრული და ვითომ ესენი ძირს უთხრადენ ჩვენს ქვეყნის განთავსებს მდგომარეობას, გაცხადებულს უფლებას ვაძლევთ.

«თქვენს ნებზე უკეთ იცით, ვართ-ბის შეკრება რას ქვან. მე არა მგონია რომ განსახილველად უფლებით, თუ სასუბა მე გეყვართ; ნება მომეცით, და-უშინებ, ბატონო მარშალი, რომ განცხადებულს უფლებას თქვენს კალმის წყურქვეს მე მწარე დავინადა მკვებება, სას-ტივი ირანად.

«თქვენს გარდაუდებულად განსახილველად არ ღირს დაფარული და ცხადია რომ გარის ვირად და ჩემს წინააღმდეგ მოქალაქე. მეცის დაბრუნება თქვენს განსახილველად აყენებთ.

«თქვენს უფასო სიტყვა არის ვიღა დამარცხებულია! მაგრამ მე მაინც არ დავიხრებ ქედს, არაფერს მიფიქრავ და კვლავინდებურად უფრო მეტად ვასარულავ ჩემს სახლს იმდროინდელს და გეტყვი-მთელს გერმანიაში, რა არის ჩემის წადილი, ჩემი მოთხოვნა; გეტყვი რომ დედამაწად საუკუნოდ არა-არის ჩემი მოსახლეობა, მომეცით მე-ისე, როგორც ინტენდიანტი ინკვირაციის შუა-საუკუნოში, როგორც ინტენდიანტი-არსული გომბისები, ნაპოლეონ მესამის დროს, მაგრამ ისიც მოგონებთ, რომ-გორა-სვესონის ტორბა მისკინიციას, როგორ უტყვის ესელანდელი საფრან-გუთი ბრუელ-გომბისები წყურთა. იმედი მქვს თქვენ ვიდრე მოქალაქეებით სიმართ-ლე ძალას მჭურს როგორ აუგებს, რომ-დღეს ჩემ-მაგიერს სსსსსა, გადაცხადის 4 აგვისტოს, გადაწყვეტილებას.

ბერლინის «ნაციონალური» გაზე-თის ამბობს, რომ თითონ ეს წერი-ლი ამტკიცებს ალბან-ლორენის მმარ-თველის განკარგულების საჭიროება-

სა. იქნება, მაგრამ ნემეცების «სიყ-ვარულიც» ალბან-ლორენში ამ წე-რილში ლამაზად არის გამოხატუ-ლი.

განცხადება
თილისის ძალაძის გაგმობა სთხოვს ტრაქტირების, საქმელ-სასმლის დუქნების და საქირავებელ-გზოების პატრონებს თილისში გა-მოცხადდენ დილის ათ საათზედ ქა-ლაქის რჩევის ზალაში პირველი ამ-წლის 5-სა და უკანასკნელი 7-ს სექ-ტემბერს ამოსარჩეველად თავიანთ მო-რის დეტალურად, რომელთაც მო-მაგალის ოთხის წლისათვის აქციონ-ურდა განაწილონ თანხად 22 და 56 მუხლისა ტრაქტირებზედ წესდ-ბულებსა. (3—1)

სოხის სასულიერო ნაინარიის
გზაუბრობა
ნაკრძის
მოიწვევს იმპირატ, რომელთაც სურთ სემინარიის მოწაფეთა პანსიონერებათ აყენა. ამისათვის დანიშნულია ვაქ-რობა (ტორგი) უპერეტორკოთ მზრუნველობის რჩევაში 24 აგვის-ტოს, სალამოს რვა საათზედ. და-წერილებით პირადები მსურველთ შე-უძლიანთ შეიტყონ სემინარიის კან-ცელიარიაში ყოველ დღე, გარდა-კვირა-უქმე დღეებისა, დილის 10 სა-ათიდან შუადღის 12 საათამდე. (3—2)

ი. ა. მელიძე-გაბლიაროვის
გერძო რეალურ სასწავლებელში
(თბილისი, ბარონის ქუჩა, სახლი № 10)
დამატებითი და მისაღები ეგზამენები დაიწყება 23 აგვისტოს, სწავლა კი 1 სექტემბერს. სასწავლებელში ოთხი ნორმალური კლასია, აგრეთვე მო-სამზადებელი კლასი და კლასი-კური განყოფილება. მოწაფენი მი-იღებენ პანსიონერებათ, ნახევარ პან-სიონერებათ და თავისუფალ მოსი-არულებათ. (10—5)

ინგლისის ძალაძის
Maison de confiance
შეადრეთ ჩემი ჩან მოსკოვის ჩანის
1 პ. 10 პ. 1 პ. 40 პ.
— 1—20 — 1—60
— 1—40 — 1—80
— 1—60 — 2—
— 1—80 — 2—50
საუკეთესო 2—, მინ — 3—
იქვე ისყიდება სხვა საქონელიც: თო-ფები, რეკლავები, ვარკოტუა, ჭურ-ჭვობ, სადღესები, უსადღესები, დასები, გოგსები, ტანტები, კალმები, ქაღალდი, მთელიადი, ჯაჭო, კასიეტები, მურაბე-ბი, მუხუნია, უხავიები, გლეხკა, წინდები—კარის და ქალის, სელ-სასო-რები, მაკინტოშის კალსეოლორ — სულ-უკლავები 25-დამ 50 პრადენტით უფ-რო იაფად, ვიდრე სხვა რომელსამე მა-ღასიაში.
ვინც ქაღაჭს ვაყვამ 25 მანეთად 1.000 მანეთამდის საქონელს გამოი-წერს, გასაგზავნს არაფერს არ მს-დის. (100—20)

სტამბა
მამიძე ივ. ხელაძისა.
თბილისში, ღორის-მელქოვის ქუჩ. ქაშუეთის კვლავის შენობაში.
იღებს ყოველ გვარ სასტამბო საქმეებს საბეჭდა-ვად: გაზეთებს, ჟურნალებს, წიგნებს, ბროშურებს, აგრეთვე ყოველ-გვარ ბლანკებს სწოტებს, განცხადე-ბებს, აფიშებს, პირობაებს, და სხვ.
სისუფთავეზე და აღნიშნულ დროზე საქმის შე-სრულებაზე სტამბა პირობას აძლევთ საქმის მომტანთ.
სტამბა გისრულებს კორრექტურის გასწორებას და ბროშურების გაკეთებას, უკეთუ ზაგაზის მომცემნი ისურვებენ.
მსურველთ ვთხოვთ ამ ადრესით მომმართოთ.
Tiflis, typografia Efmia Iv. Xeladze. (100—11)

ინგლისის ძალაძის
თბის-ამოყვანი **გავ-მასტური**
ამაგრებს თმს და ღრინდელ ფერს აძლევს, ფასი ერთი შუმი-სა 2 მან., გაგზავნი 2 მანეთი და 28 კაპ.
(100—25)

საგლობესო
რომლებთან შეიძლება წყარ სულ მსვილ, უსუფთაო ქაღალდი. ერთად-ერთი სააგენტო—ინგლისის ძალაძისა, იქვე აუარებული სხვა-და-სხვა გვარის კალმები, ყოველის „სელისათვის“—25% იაფად, ვინც სსვავან. იქვე: მელანი, ქაღალდი, კანკარტები, რეკლავები, ლაქი, კარანდაში, პენალი, კალმები, ბუმაყნივები, შორტ-სიგარები, ალბომები, რამები, მარატლები, სამართლები, სანთელი, სალესი, ცანაშვილები ჭურჭლების საწყდად (ბორაკია), თეთრუფისათვის, ვატარა-საღესი, იატაკისათვის გლიონები, ტანტები, სვარძლები, სარკები, სვარცხლები, ბესქ-სნი, წარები, ბინოკლები რეკლავები, ვატარაშასები, შხის-სანთები, ვამშასები, ტერმომეტრები, მეწვეები, ნემსები, მავსტები, სვისტოკი, შომონი, ქამრები, სარტულები, საუფური, შრობები, საშრობები, ვარსები, ფილტრები, შროტები, თავის. ტანისამოსის, ცხენის და ვატენტანის მაკინტოშები, ვარაგები, საუქიმო ქაღალდი ვატარ-გლოზეტისათვის და სხვ. და სხვ.
პატაუქი—20 პ. (100—66)

მახანდა
ბორაგისა, რომელიც იყიდება თი-ლისის ბაზრებში, დუქნებში და ხელ-და-ხელ 1 აგვისტოდამ 16 აგვისტომდე 1883 წ.
გამომცხვარი ჰური რუ-სეთის ფეჭილისა — 1 გირ. 5 პ.
აჭურის ფეჭილისა: პირ-ველის სარისისა — 1 გ. 3 პ.
მეორისა — 1 გ. 2 1/2 პ.
მავე ფეჭილ. თორნეში გამომცხვარი:
პირველის სარისისა — 1 გ. 5 პ.
მეორისა — 1 გ. 3 1/2 პ.
მესამისა — 1 გ. 3 პ.
ჯვარის-მამის ჰური:
პირველის სარისისა — 1 გ. 5 პ.
მეორის სარისისა — 1 გ. 3 1/2 პ.
მესამისა — 1 გ. 3 პ.
მორხის სარისი:
პირველის სარისისა — 1 გ. 8 პ.
მეორის — 1 გ. 7 პ.
სუფი — 1 გ. 15 პ.
ცხვრის სარისი — 1 გ. 7 პ.

რკინის გზა
თბილისიდან ქუთაისისკენ მიდის 8 საათზედ და 31 წამ. დილით.
თბილისიდან საშურამდინ 3 საათ. და 11 წამ. შუადღის უკან.
თბილისიდან ბაქოსკენ 11 საათზედ და 11 წამ. ღამისა.
ბაქოდან თბილისისკენ 10 საათზედ და 23 წამ. დილისა.
ქუთაისიდან თბილისისკენ 12 საათ. და 25 წამ. შუადღ. უკან.
ქუთაისიდან ბათუმისა და ფოთისკენ 5 საათზედ და 20 წამ. შუადღის უკან.
ბათუმიდან თბილისისკენ 8 საათ. დილისა.
ფოთიდან თბილისისკენ 8 საათ. და 45 წამ. დილისა.
ფოთიდან ბათუმიდან მომავალი თბილისში შექმოდის 10 საათზედ და 25 წამ. ღამისა.
ბაქოდამ მომავალი შექმოდის თბილისში 7 საათ. და 49 წამ. დილისა.